

Meedoen aan het Nationale Hooronderzoek loont!

Een jaar geleden werden in HOREN de uitkomsten van het Nationale Hooronderzoek beschreven. In een jaar tijd is met behulp van gegevens van dit wetenschappelijk onderzoek nieuwe kennis opgedaan over de gevolgen van slechter (gaan) horen op diverse domeinen van het dagelijks leven. In dit artikel bespreken professor Sophia Kramer en Mariska Stam, de onderzoekers binnen het VUmc Hooronderzoek, waarom deelname aan dit grootschalige onderzoek via internet loont.

TEKST Sophia Kramer en Mariska Stam | BEELD: VUmc, StudioVU/Yvonne Compier

Sinds 2006 hebben vele honderden volwassenen uit heel Nederland zich via www.hooronderzoek.nl ingeschreven voor de Nationale Longitudinale Studie naar Horen (kortweg Hooronderzoek genoemd). Deelnemers aan het Hooronderzoek vullen via internet een vragenlijst in en voeren een hoortest uit. Het doel van de studie is om het belang van horen in het dagelijks leven te onderzoeken. Zowel goed – als slechthorende deelnemers in de leeftijd van 18 tot 70 jaar doen mee en deze deelnemers volgen wij over de tijd. Met andere woorden, we vragen deelnemers om dezelfde vragenlijst een aantal jaar later opnieuw in te vullen en opnieuw de hoortest uit te voeren. Zo kunnen we veranderingen onderzoeken en hypothesen testen over oorzaak-gevolg relaties. Het totaal aantal inschrijvingen staat momenteel op bijna 2800 en nog steeds zijn nieuwe deelnemers hard nodig.

Nieuwe resultaten over achteruitgang in spraakverstaan

Het is algemeen bekend dat met het ouder worden de gehoorfunctie achteruit gaat. Klacht nummer 1 van veel slechthorenden is dat ze moeite hebben met het verstaan van spraak in achtergrondruis. Hoeveel gaat het spraakverstaan van volwassenen in de werkende populatie achteruit? En wat zijn de psychosociale gevolgen (bijvoorbeeld

meer eenzaamheid) van zo'n mogelijke verandering in het verstaan van spraak? Eerder onderzoek van collega Marieke Pronk toonde een achteruitgang in spraakverstaan aan bij 55 plussers, maar naar een achteruitgang van gehoorstatus van de mensen in de werkende bevolking is nog relatief weinig onderzoek gedaan. Onze voorlopige resultaten geven aan dat het gehoor van de deelnemers met ongeveer 0.4 decibel signaal-ruisverhouding per 5 jaar achteruit gaat. Dat lijkt misschien niet veel, maar is wel degelijk merkbaar voor mensen als je bedenkt dat 1 decibel achteruitgang gelijk staat aan 20% meer moeite met verstaan in situaties waarin je maar de helft van wat er gezegd wordt goed verstaat. Dit betekent dat voor de gemiddelde volwassene die deelnam aan het Hooronderzoek het spraakverstaan in ruis in deze moeilijke luistersituaties met grofweg 8% verslechterde over een periode van 5 jaar. Een achteruitgang in spraakverstaan lijkt dus ook gemeten te worden in een relatief jongere groep volwassenen. En dit is belangrijk nieuws, omdat het veelal werkende mensen zijn die de gevolgen van (beginnende) gehoorproblemen in hun werksituatie zouden kunnen ervaren (lees op pagina 12 meer over hoe de NVVS zich inzet voor slechthorende werkenden). Momenteel zijn we bezig om deze resultaten op papier te zetten en in samenwerking met andere experts toe te werken naar afronding van deze deelstudies. Daarnaast is het plan om een stagiaire Gezondheidswetenschappen aan te stellen die zich bezig gaat houden met het onderwerp hoorhulpmiddelen anders dan hoortoestellen. Over dit onderwerp, en de groepen die deze hulpmiddelen gebruiken (bijvoorbeeld mannen of vrouwen, jongeren of ouderen) is nog relatief weinig bekend.

Het totaal aantal inschrijvingen staat op bijna 2800 en nog steeds zijn nieuwe deelnemers hard nodig

Sophia Kramer benoemd tot hoogleraar 'Auditief functioneren en participatie'

Op 1 januari 2014 is Sophia Kramer benoemd tot hoogleraar op de afdeling KNO/Audiologie van VUmc binnen het prestigieuze University Research Chair (URC) programma van de Vrije Universiteit. De titel van haar leerstoel is 'Auditief functioneren en participatie'. Binnen Kramers onderzoek is de laatste jaren veel aandacht uitgegaan naar de invloed van slechthorendheid op de arbeidsparticipatie en het functioneren op de werkplek. Het functioneren op het werk is een zeer relevant probleem als je bedenkt dat mensen in de toekomst steeds langer blijven werken en dat we slechter horen naarmate we ouder worden. Het viel haar op dat 'luisterinspanning' een belangrijke beperkende factor is in het functioneren. In een poging luisterinspanning te meten, introduceerde zij de methode van pupilometrie binnen de Audiologie. Op dit moment onderzoeken zij en haar team de relatie tussen pupilverwijding en activiteit in de hersenen door middel van functionele MRI (speciale MRI-techniek die wordt gebruikt in het moderne hersenonderzoek). Ook onderzoeken ze verschillen tussen goed- en slechthorenden en het effect van verschillende soorten ruis.

Met het aspect van 'luisterinspanning' en de mogelijkheden om het te meten, wil Kramer de komende jaren verder. Ook wil zij het Hooronderzoek verder uitbreiden en is zij van plan om, naast het Arbo Audiologisch spreekuur, andere innovaties in de zorg voor mensen met hoorproblemen te realiseren en de effectiviteit ervan te onderzoeken. Een belangrijke ontwikkeling in dat kader is de implementatie van de Amsterdamse Vragenlijst in het nieuwe protocol functiegericht voorschrijven van hoortoestellen.

Sophia Kramer

Resultaten krijgen internationaal aandacht

Team Hooronderzoek zet zich in om de kennis over de gevolgen van gehoorproblemen in het dagelijks leven uit te breiden. Zowel nationaal als internationaal verspreiden wij deze inzichten. Zo presenteren we onder andere onze resultaten op bijeenkomsten en congressen en we schrijven mee aan vakpublicaties voor bijvoorbeeld huisartsen. Daarnaast blijkt dat onze eerdere resultaten over de psychosociale gevolgen van slechthorendheid en een hogere herstelbehoefte na het werk (de mate waarin mensen herstellen van werkgerelateerde vermoeidheid) bij slechthorenden, over

de hele wereld gelezen worden. Het Hooronderzoek wordt geciteerd door onderzoekers in onder andere Amerika, Canada, Engeland en Duitsland. Zo wordt er op verschillende manieren voortgebouwd op onze resultaten. Kortom, door uw bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek komen we steeds een stapje verder om de gevolgen van gehoorproblemen in het dagelijks te begrijpen.

Doe ook mee aan online onderzoek

Hoe meer mensen meedoen, hoe beter wij de gevolgen van slechthorendheid in kaart kunnen brengen. De gegevens die tot nu verzameld zijn, bevatten een enorme hoeveelheid aan informatie over gehoor, gezondheid en welzijn en over de werksituatie van mensen met en zonder gehoorproblemen. Vooral als wij naar bepaalde groepen mensen willen kijken, bijvoorbeeld jongere volwassenen met een ernstige mate van eenzaamheid, dan hebben we een grote groep deelnemers nodig om dit goed te beschrijven en aan te tonen. Daarom blijft het belangrijk om nieuwe deelnemers te werven om een breed scala aan onderzoeksvragen te beantwoorden. Wat levert deelname voor uzelf op? Vele deelnemers geven aan dat het invullen van de vragenlijst voor henzelf al een vorm van (h)erkenning van hun gehoorproblemen is. Dat ze ineens beseffen dat ze de vogels buiten niet meer horen fluiten of dat functioneren op het werk toch wel veel energie kost. Daarnaast geeft de uitslag van de hoortest aan hoe goed u spraak kunt verstaan in achtergrondruis.

